

Can Ginebreda

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Pròxima a can Rossell i can Farigola.
Alçada: 379

Coordenades:

Latitud: 41.422387665649
Longitud: 1.8634325265884
UTM Est (X): 405025
UTM Nord (Y): 4586271

Classificació

Número de fitxa 08091 - 254
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVI - XVIII -XX
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Masia amb intervencions contemporànies de manteniment que mantenen les característiques de tradicionals del mas.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Tipus de protecció: Xarxa natura 2000
Europea – Atributs inspire: Natura 2000 – Àrea especial de protecció
Observacions protecció: BCIL / Immobile / 8373-I
Sòl de Protecció Especial (Pla territorial Metropolità de Barcelona, Pla Director Territorial de l'Alt Penedès)
Sòl de protecció Especial (P.E.I.N. de les Muntanyes de l'Ordal. Xarxa Natura 2000)
Número de fitxa del Catàleg de Patrimoni del POUM E2- 13 dv., 05/06/2015 - 12:00
Data aprovació:

Número inventari
Generalitat i altres
inventaris

Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, 2681

Accés

Fàcil

Ús actual:

Residencial

Titularitat

Privada

Titular:

08090A020000290000ZE

Fitxes associades:

[Forns de baix de can Ginebreda](#)

[Font de can Ginebreda](#)

[Forn de calç de can Ginebreda](#)

[Forn de calç de la font de can Ginebreda](#)

[Lledoner de can Ginebreda](#)

[Capella de la Mare de Déu de la Font de la Salut](#)

[Barraca 22955](#)

Autoria de la fitxa

Martí Picas. INSITU SL

Data de registre de la
fitxa:

dl., 27/05/2024 - 10:13

Descripció

Es tracta d'una gran masia de Gelida, una de les més singulars per característiques i història al terme.

El conjunt arquitectònic el formen el cos principal de la masia constituït a partir d'un gran mas de dos cossos, i un conjunt important de coberts i estructures agrícoles, envoltant una gran era. Els cossos principals són amb coberta a doble vessant i la façana principal està orientada al sud-est.

Segons l'Inventari de Patrimoni Arquitectònic està distribuïda en planta baixa, dos pisos i unes grans golfes amb arquets. Podem veure una bona portalada amb arc de mig punt, dovelles i brancals de pedra acompanyada d'una finestra amb reixa de forja. A l'extrem del cos, orientació sud, possiblement en una ampliació de la façana si ens fixem en la distància entre sortides, possiblement del segle XIX, hi trobem una sortida en planta baixa a un terrat balustrat fet amb maó pla, i a sobre un balcó amb barana de forja. En aquesta mateixa ampliació, façana sud, destaca una eixida, a l'alçada de les golfes amb galeria de tres arcs de mig punt, la central més gran ubicada sota el carener.

El cos més modern, consta de grans arcades a la planta baixa amb un pis i golfes. Orientat al sud hi trobem l'obertura de la galeria a planta baixa, amb balcó i barana de forja flanquejat per finestrals quadrats a banda i banda del pis, i una seqüència de quatre arquets a les golfes.

L'era es troba alçada davant l'entrada de la casa i aguantada per un important mur de contenció que salva el desnivell del vessant de la muntanya. La casa disposa d'un safareig de dues basses. Al voltant hi ha el conjunt de coberts adaptats a l'explotació contemporània.

Cal lamentar la pèrdua del rellotge de sol, possiblement tapat en una de les últimes reformes de la casa.

Història

L'historiador Ramon Rovira ha realitzat un estudi detallat sobre la història de la masia, traçant la seva documentació més antiga fins a principis del segle XVI. A partir de l'anàlisi de la genealogia de les famílies que han posseït la propietat, Rovira ha reconstruït els esdeveniments històrics associats al lloc.

El llinatge Ginebreda, d'origen antic, es remunta al segle XIV a Gelida, on es troba relacionat amb un lloc anomenat la Ginebreda o sa Ginebreda. L'any 1393, Francesc Bertran, senyor de Gelida, va establir a Ramon Ginebreda en el mas de la Joncosa, una propietat que seria capbrevada pel seu besnet Felip Ginebreda l'any 1513. A mitjan segle XVII, la propietat es va començar a cognominar Font, Ginebreda o Font i Ginebreda fins al segle XIX. Al llarg dels segles XIX i principis del XX, membres de la família Font-Ginebreda van ocupar posicions destacables com alcaldes de Gelida. A principis de segle XX la casa fou venuda a l'actual propietat sent l'últim canvi de mans. En qualsevol cas, Rovira recull que gràcies a Josep Bayot i Rossell se sap que can Ginebreda, originalment, era en un altre lloc, entre l'actual edificació i can Rossell.

En una etapa ja contemporània, Andreu Guiu, recull les confiscacions de propietats per part dels anarquistes al terme durant la Guerra Civil. Durant els mesos d'agost, setembre i octubre de 1936, es va intensificar l'activitat de confiscacions a Gelida per part del Comitè, afectant diverses propietats tant urbanes com rústiques. Entre aquestes, es van registrar sis locals eclesiàstics, set cases del nucli urbà i diverses propietats agrícoles, una granja i cinc finques rústiques, en les quals figurava can Ginebreda.

Pròxim a can Ginebreda, hi ha la Capella de la Mare de Déu de la Font de la Salut promoguda per Josep Font i Ginebreda. Carafí, al seu article de l'any 2022 al programa de Festa Major radiografia la capella. El 21 de setembre de 1724, dins el recinte de Sant Pere del Castell, que estava decorat amb elements barrocs com altars, motlures i guixeries, es va realitzar la solemne entronització de la imatge de la Mare de Déu de la Salut. Aquesta figura, una delicada talla de fusta de l'època barroca, originària de can Ginebreda, havia estat deixada per un francès allotjat a la masia. Amb el temps i després de negociacions amb el propietari Josep Font i Ginebreda, els rectors de la parròquia van traslladar la imatge primer a l'església del castell i, posteriorment, a l'actual parròquia, on tant l'altar com la imatge serien destruïts l'any 1936.

Com a mostra de la seva devoció, Josep Font i Ginebreda va construir una capella al costat de la font de la seva finca. Malgrat això, no s'hi va establir mai un culte oficial, ja que els rectors de la parròquia de Gelida van impedir-ho i van aconseguir traslladar la imatge a l'església del castell. Des de llavors, la capella ha servit únicament com a magatzem per a les eines de camp i com a refugi.

Bibliografia

CARAFÍ, Enric (1996). "El patrimoni gelidenc, un futur ben incert". *Programa de Festa Major 1996*. pp. 75-80.

CARAFÍ, Enric (2004). "Patrimoni Arquitectònic de Gelida: Clarors i Ombres". *Programa Festa Major 2004*. p 86.

CARAFÍ, Mercè (1998). *L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965*. Efadós Editorial.

GUIU Andreu (1987). Anarquistes a Gelida. Programa Festa Major 2005. pp. 39 - 42.

MOSEGUÍ, Jaume (2024). Catàleg de Masies i cases rurals; dins el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Gelida. AJUNTAMENT DE GELIDA. 2024.

RIUS, Jaume (coord.) (2011). *Gelida. Retrats d'un temps*. Andana Edicions.

ROVIRA, Ramon (1996). "Inventari de les masies". Programa Festa Major 1996. pp. 16-22.

ROVIRA, Ramon (1998). "Alguns cognoms de Gelida". Programa Festa Major 1998. pp. 31-35.

ROVIRA, Ramon (2005). "Aproximacions i precisions sobre els remences a la Baronia de Gelida". Programa Festa Major 2005. pp. 118-120.

Enllaços d'interès:

[Can Ginebreda - Gelida.org](#)

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya](#)

[Programa Festa Major 2005](#)

[Programa Festa Major 2004](#)

